

**Bilaga 1** till kommunfullmäktiges protokoll 2008-09-29 § 3

**Svar på interpellation (2008:16) från Jan Valeskog (s) om konsekvenserna av försämrade anslag till äldreomsorgen och av förslaget om nya köregler till äldreboende vilket tvingar äldre att flytta från sina stadsdelar**

Jan Valeskog (s) ställer i en interpellation följande frågor till mig:

1. Hur kommer majoriteten att hantera de betydande underskott för äldreomsorgen som nu växer fram i så gott som alla stadsdelar?
2. Varför har ni inte kompenserat stadsdelarna ekonomiskt för den ambitionshöjning som de nya biståndsreglerna innebär?
3. Hur skall stadsdelarna med det nya pengsystemet kunna hålla budget och spara in resurser, med majoritetens låga budgetanslag, utan att bryta mot principerna för biståndsbedömningen?
4. Varför måste de äldre på Norrmalm, och andra stadsdelar, framöver tvingas flytta från sin hemvanda miljö när man skall flytta in i ett äldreboende?

Som svar på fråga 1-3 vill jag anföra följande:

Under 2008 har resurserna till äldreomsorgen ökat med totalt 280 miljoner kronor jämfört med 2007. I summan ryms ökade kostnader för nya riktlinjer med 47,5 miljoner kronor. Tvärtemot vad interpellanten hävdar har alltså stadsdelsnämnderna blivit kompenserade för den ambitionshöjning som de nya riktlinjerna för biståndsbedömning innebär. Samtidigt förändrades antalet äldre och sammansättningen av äldre på ett sätt som i resursfördelningssystemet skulle ha motiverat minskade kostnader för äldreomsorgen på 22 miljoner kronor.

Underskott kan uppstå i verksamheterna när antalet äldre minskar, vilket det gör nu. Det är svårt att hinna ställa om verksamheten och platser riskerar att stå tomma. Detta leder till indragningar på annat eller att underskott uppstår. Totalt sett har dock inte stadsdelsnämnderna redovisat underskott i någon nämnvärd omfattning.

I budget för 2009 förstärks resurserna till stadsdelsnämndernas äldreomsorg med ytterligare, netto 256 miljoner kronor jämfört med 2008. Prioriterat är en höjning av ersättningen till vård- och omsorgsboendena med 4,69 procent. För tredje året höjs också ersättningen till hemtjänsten. 2009 räknas ersättningen till hemtjänstutförarna upp med totalt fem procent, motsvarande 121,5 miljoner kronor. Samtidigt som höjningen genomförs den 1 januari 2009 införs ett pengsystem i hemtjänsten för att skapa lika villkor över staden och mellan olika utförare. Från och med budget 2009 innebär det att ersättningen till kommunala utförare fastställs av kommunfullmäktige och inte av stadsdelsnämnderna.

Under mandatperiodens första två år har stadshusalliansen hittills höjt ersättningen till hemtjänsten med 7 procent. I budgetförslaget för 2009 höjs ersättningen med ytterligare 5 procent. Under en treårsperiod blir det totalt sett en 12 procentig höjning. Socialdemokraterna, som gärna klandrar majoriteten för att inte tilldela omsorgen tillräckliga medel, höjde under sina fyra år vid makten, ersättningen till hemtjänsten med 5 procent.

Som svar på fråga 4 vill jag anföra följande:

Köhanteringssystemet har utformats för att tillgodose såväl den enskildes rätt att välja boende som socialtjänstlagens krav på att gynnande biståndsbeslut ska verkställas inom skälig tid. Grundtanken med köhanteringssystemet är att platser/lägenheter förmedlas efter kötid. Det är väldigt viktigt att systemet utvecklas så att den manuella hanteringen blir minimal och inte innehåller olika typer av förbehåll eller undantag. Ju mer man öppnar upp möjligheter för vissa grupper desto mer begränsas samma möjligheter för andra grupper. Det enda undantag som görs är för makar/registrerade partners/sambor i enlighet med parbogarantin. Detta är ett klart avgränsat undantag och därmed också lätt att hantera administrativt.

Tillgången till och standarden på stadens vård- och omsorgsboenden varierar idag mellan olika stadsdelar. Därför är det mycket positivt och viktigt att alla Stockholmare ges samma möjlighet att få tillgång till stadens vård- och omsorgsboenden, oavsett vilken stadsdel den äldre tillhör. Det är inte rimligt i ett valfrihetssystem att äldre som bor i en viss stadsdel som har färre boenden, och kanske boenden med betydligt sämre standard och kvalitet, är hänvisade till dessa och därmed har ett sämre urval än äldre som bor inom en annan stadsdel, vilket kan vara risken om förtur ges inom närområdet.

Vi vill vända på perspektivet. Valfrihetssystemet ska erbjuda mångfald. Inom vart och ett av stadens äldreomsorgsregioner ska det finnas möjlighet att välja bland ett stort antal aktörer och inriktningar. Stadens vård- och omsorgsboenden kommer tydligare att betraktas som en resurs för alla stadens äldre. Därmed tas ännu ett stort steg bort från den så kallade stadsdelsarresten.

Genom ett kontinuerligt utvecklings- och förbättringsarbete med fortlöpande utvärderingar kan köhanteringssystemet utvecklas. Först när systemet varit i drift en tid kan eventuella förbättringsområden identifieras. Äldrenämnden har därför i uppdrag att noga följa implementeringen och driften av köhanteringssystemet och att årligen göra avrapporteringar med förslag på eventuella förändrings- och förbättringsåtgärder.

Stockholm den 24 september 2008

Ewa Samuelsson (kd)  
Äldreborgarråd